

svým, a že se holičům dovoluje obchodovati těmito předměty s tím však obmezením, že tyto předměty smejí prodávati jen svým zákazníkům. Předměty toaletními dlužno však rozuměti pouze ony věci, jež skutečně zapadají v živnost holičskou, tedy ku př. hřebeny, jehlice; nejsou však holiči oprávněni obchodovati jinými předměty toaletními, kteréž s jejich živností nejsou v nižádné souvislosti, jako kartáčky na zuby, zubní těsto (pastu) a pod. (srv. dobrozdání obchodní a živn. komory linecké a výn. min. vnitra ze dne 31. července 1889 č. 113.226). Holiči, kadeřníci a vlásenkáři nejsou oprávněni prodávati prostředky k barvení vlasů (dobrozdání obch. a živn. komory brněnské).

Živnost hostinská.

I. Roztřídění.

Mezi živnostmi koncesovanými zaujímá živnost hostinská a výčepnická zvláštní místo; zabíráť předkem celou řadu jednotlivých oprávnění; ke koncesi a ku výkonu jejímu předepsány jsou kromě všeobecných podmínek ku samostatnému provozování kterékoli jiné živnosti vyhledávaných a kromě spolehlivosti na straně žadatele o koncesi ještě četné jiné náležitosti, jimž hostinský a výčepník vůbec vyhověti musí.

Živnost hostinská a výčepnická obsahuje tato oprávnění:

- a) přechovávati cizince,
- b) podávati jídla,
- c) čepovati pivo, víno a víno ovocné,
- d) čepovati vína umělá a polovina,
- e) čepovati a prodávati v malém pálené líhové nápoje,
- f) podávati kávu, čaj, čokoládu, jakož i jiné teplé nápoje a občerstvení jiného druhu.
- g) chovati dovolené hry.

Tato oprávnění lze jednotlivě jen propůjčiti a buďtež povždy jménem svým v propůjčení vyznačena (§ 16 řádu živn.). Jelikož tedy každé toto jednotlivé oprávnění může býti předmětem koncese, dovoleno jest též jednotlivé oprávnění složiti, vzdáti se ho (rozh. min. vnitra č. 4416 z r. 1885). Žádá-li ten, kdo se o koncesi k živnosti hostinské uchází, výslovně za to, aby jemu vzpomenutá oprávnění udělena byla v objemu obmezenějším, nežli který zákonem jest předepsán, může se mu vyhověti; tak ku př. lze udělit koncesi ku provozování nějaké kantiny (vojenské hospody — srv. rozh. min. vnitra ze dne 23. června 1885 č. 9568).

II. Zákonné náležitosti k nabytí koncese. Viz čl. »Výčep«.

O tom, jsou-li tu veškery zákonné náležitosti, rozhoduje v konkrétním případě úřad živnostenský, prve vyslechnuv obec, v níž se živnost zříditi má, a pak i po případě zeměpanský úřad policejní (kde ovšem úřad takovýto jest — Praha), a to dle volného uvážení svého, nejsou tedy nikterak vázán učiněnými prohlášeními a nemá také místa proti rozhodnutí jeho stížnost k správnímu soudnímu dvoru. Není však potřebí slyšeti také společenstvo (rozh. soud. dv. spr. ze dne 31. ledna 1889 č. 368). Má-li býti zřízen ve větších městech nebo v místech lázeňských nějaký hôtél, budiž přihlíženo tu k potřebám obecnosti, a zamýšlí-li se zříditi hôtél v krajinách hornatých ku povznesení návštěvy turistů, na zřeteli budiž i kromě toho, pokud možná, dle okolností i snadné provádění policejního dozoru. Co se týče dobrozdání obce a práva rekursního srv. též čl. »Výčep«. Kumulace (hromadění) několika koncesí jest zde obmezena

v těchto směrech: Nikdo nesmí v téže osadě více než dvou koncesí k provozování živnosti hostinské (ku výčepnické živnosti dokonce může nabýti táž osoba jen jedné koncese) nabýti ani zpachtovati, ani jako zástupce převzít. Z pravidla budiž živnost hostinská a výčepnická osobně vykonávána majitelem koncese, jelikož právě propůjčení koncese souvisí s důvěryhodností žadatele o koncesi. Protož jen z důvodů závažných schváliti se smí výkon této živnosti zástupcem nebo pachtěrem. Ježto úřad živnostenský i zde dle volného uvážení svého postupuje, nemá ani v této případnosti místa stížnost k správnímu dvoru soudnímu. Úředně neschválená smlouva pachtovní jest právně neúčinná; nadto pak propadá jak majitel živnosti, tak i pachtěř trestům vytčeným v 8. hlavě řádu živnostenského, jestliže provozuje zástupce nebo pachtěř živnost hostinskou nebo výčepnickou bez předchozího úředního schválení (§ 19 řádu živn.). Majitel živnosti z pravidla potrestán budiž ve smyslu § 134 řádu živn. důtkou nebo peněžitou pokutou až do 400 zl. nebo vězením až tříměsíčním, po případě odnětím živnostenského oprávnění na vždy nebo na určitou dobu, zástupce nebo pachtěř jeho však propadá trestu ustanovenému v § 132 a) řádu živn., totiž peněžitě pokutě od 5—200 zl. Jestliže však měl býti dohled úřední uveden v omyl (ku př. nezakročilo se o úřední schválení z toho důvodu, aby bylo lze použití v této živnosti nějaké osoby nezpůsobilé nebo vyloučené z provozování živnosti hostinské), budiž s majitelem živnosti naloženo dle přísnějších ustanovení trestních § 133 c) řádu živn. pro zneužití živnostenského oprávnění k zatajení neoprávněného provozování živnosti třetích osob (peněžitá pokuta do 400 zl.), kdežto zástupce nebo pachtěř potrestán bude vedle § 132 a) (viz shora), avšak s fikcí té přitěžující okolnosti, že vylákáno bylo živnostenské oprávnění (vým. min. vnitra ze dne 3. října 1889 č. 17.109).

Co se týče přeložení živnosti hostinské a výčepnické do nějaké jiné místnosti, srv. čl. »Výčep«.

Konečně dlužno poznamenati, že vedle min. výnosu ze dne 3. dubna 1885 č. 62 ř. z. místnosti hostinské a výčepnické (nikoli též zájezdni hostince) musí býti v určitou hodinu noční zavřeny. Tuto policejní hodinu (viz čl. »Hodina policejní«) stanoví správce zemské vlády maje zřetel k místním poměrům.

II. Meze a objem živnosti hostinské a výčepnické.

Majitelé živnosti výčepní, kterýmž uděleno bylo jen oprávnění k výčepu, nemohou hostům svým na základě svého živnostenského práva podávati snídání ani toho, ani onoho druhu, jelikož oprávnění vypočítaných v § 16 řádu živn. nabýti lze jedině propůjčením zvláštním, jakož vyplývá ze závěrečné věty citovaného místa zákonného. Pokud tedy naznačený výčepník podává svým hostům vedle toho i malou snídání, což se nezřídka stává, děje se tak ovšem na základě pradávného obyčeje, jenž ale zákonného základu nemá. Náзору tomuto svědčí též výnos min. vnitra ze dne 2. listopadu 1889 č. 21.235, kterýžto drže se přísného výkladu § 16 řádu živn. odepírá hostinským a výčepníkům oprávnění ku výrobě domácího pečiva, jehož pro živnost svoji potřebují (obch. a živn. komora vídeňská).

Kantinským nebo markytánům, kteří oprávnění jsou obstarávati potraviny a nápoje vojsku v kasárnách nebo v jiných místech určených k společnému ubytování jeho, přísluší právo prodávati ony součástky po-

třeby denní, jež jsou nezbytnými vojáku — který začasť nesmí z kasáren vyjít z ohledů služebních — ku správce svého oděvu, obuvi a výzbroje (obch. a živn. komora pražská).

Pensionáty pro cizince obyčejně přijímají cestující (passagéry) na jeden nebo několik dní — právě tak, jako hôtely a hostince — takovým způsobem, že nelze přesně a spolehlivě příchozích hostů přihlásiti, jelikož jen něco málo těchto podniků podléhá policejní kontrole. Již z ohledů veřejné bezpečnosti, mravnosti, jakož i se stanoviska zdravotního mělo by se tedy provozování takovýchto pensionátů vázati ke koncessi, jelikož právě při koncessních živnostech nezbytnou podmínkou ku nabytí podobného podniku jest spolehlivost a neúhonnost majitele živnosti. Podniky tohoto druhu neliší se ovšem nikterak od hoteľů a proto dlužno je považovati skutečně za živnosti v pravém slova smyslu. I dospíváme k tomu výsledku, že živnost pensionátů pro cizince vůbec jest živností a že důsledkem nezbytných ohledů bezpečnostních, mravnostních a zdravotních má býti vázána koncessí ve smyslu § 16 řádu živnost. (obch. a živn. komora vídeňská).

Hospodští a kavárníci oprávnění jsou vyráběti pečivo a mražené (zmrzlinu) jen potud, pokud zboží to určeno jest pro vlastní podnik a pokud připraveno jest vlastními lidmi jejich (obch. a živn. komora v Praze). Hospodští nesmí dodávati hostem svým povozy za plat nejsouce k tomu nikterakž oprávnění důsledkem živnosti své a tvoří tedy povoznictví živnost samostatnou — pokud není tu jinakých hledisek (kriterií) pro posouzení živnostenského provozování. Chování omnibusů, jež k nádražím vysílají majitelé živností hostinských, prohlásilo již ministerstvo vnitra výnosem svým ze dne 12. dubna 1873 č. 1470 za živnost koncessní, naproti tomu jest však svobodnou živností, chovají-li se t. zv. domácí povozy (t. j. pro domácí potřebu). Slušelo by tedy v té případnosti, když dodávají svým hostem povozy majitelé hostinců (hoteľů) sami, prohlásiti, že jest tu živnost svobodná nebo koncessovaná, podle toho totiž, jsou-li povozy tyto chovány na veřejných místech k libovolnému použití čili nic (obch. a živn. komora vídeňská). Hostinští oprávnění jsou zabíjeti prasata k úhradě vlastní potřeby živnostenské (obch. a živn. komora vídeňská). Koncesse daná nějakému hoteľieru k přechovávání cizinců opravňuje jej sama sebou k tomu, že smí sluhy své vysílati na nádraží za tím účelem, aby přivedli hosty do hoteľu se beroucí a přinesli jich zavazadla (obch. a živn. komora pražská); ostatně viz čl. »Výčep«.

Živnost hrnčířská.

Živnost hrnčířská náleží k řemeslným živnostem; vlastně sluší řaditi živnost hrnčířskou pod pojem živnosti kamnářské, jelikož i živnost hrnčířská zahrnuje v sobě tatáž oprávnění, jaká poskytuje i živnost kamnářská, a ježto při obou těchto živnostech spočívá praktické zaměstnání učně i pomocníka (tovaryše) na těchže podkladech (vým. min. obch. ze dne 19. ledna 1885 č. 1756). Stavěti kamna oprávněn jest předkem kamnář jako takový, jelikož vyrábí sám součástky kamen. Co se týče pak otázky samé, tvoří-li totiž stavba kamen předmět zvláštní živnosti čili nic, a musí-li se k ní předložiti zvláštní průkaz způsobilosti čili nic, sluší dle dobrozdání obchodní a živnostenské komory linecké považovati živnost tuto vzhledem ku min. nař. ze dne 17. září 1883 č. 148 ř. z. a vzhledem ku § 1 novely živnostenské za živnost řemeslnou, k níž dlužno předložiti průkaz způsobilosti k živnosti kamnářské, jelikož při stavbě kamen nutno